

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLIX. — Wydana i rozesłana dnia 16. lipca 1895.

Treść: **M** 100. Ustawa, zmieniająca niektóre postanowienia ustawy z dnia 11. czerwca 1879, urządżącej dla królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych dostarczanie pomieszczeń i przynależności potrzebnych dla wojska stałego, marynarki wojennej i obrony krajowej w czasie pokoju.

100.

Ustawa z dnia 25. czerwca 1895,

zmieniająca niektóre postanowienia ustawy z dnia 11. czerwca 1879 (Dz. u. p. Nr. 93), urządżącej dla królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych dostarczanie pomieszczeń i przynależności potrzebnych dla wojska stałego, marynarki wojennej i obrony krajowej w czasie pokoju.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

Artykuł 1.

Postanowienia §§. 3, 4, 5, 6, 30, 31, 33, 34, 52, 55 i 56, tudzież wykaz F' ustawy z dnia 11. czerwca 1879 (Dz. u. p. Nr. 93) tracą niniejszym moc obowiązującą.

Wymienione wyżej paragrafy opiewać mają na przyszłość jak następuje:

§. 3.

Kwaterunek jest wspólny, jeżeli w jednym i tym samym budynku dostarcza się pomieszczenia najmniej co do piechoty lub strzelców dla pół kompanii, co do kawalerii dla ćwierć szwadronu, względnie samoistnie dyslokowanego plutonu pionierskiego, względnie kadru uzupełniającego, co do polowej artylerii dla pół baterii, co do artylerii fortecznej dla pół kompanii, co do pionierów lub pułku kole-

jowego i telegraficznego dla pół kompanii, co do pociągów dla szwadronu, co do piechoty obrony krajowej dla kompanii, albo wreszcie co do jazdy obrony krajowej dla szwadronu — nie wliczając w to pomieszków oficerskich, magazynów, strażnic i innych przynależności — gdyby się takowe w tymże samym budynku znajdowały

W razie przeciwnym kwaterunek jest rozdzielny.

Jeśli kwaterunek ma być wspólny, dostarczyć należy lokalności osobnych, innym celom równocześnie nie służących.

Jeśli kwaterunek jest rozdzielny, umieszczać należy żołnierzy ile możliwości w pokojach lub komorach, odosobnionych od komnat mieszkalnych dającego kwarterę, a pokoje te lub komory należy według potrzeby oświetlać, a w zimie opalać.

§. 4.

Wyraz „wojsko“ użyty w niniejszej ustawie, obejmuje wojsko stałe, marynarkę wojenną, obronę krajową i pospolite ruszenie.

§. 5.

Do kwaterunku wspólnego używać należy w następstwie kolejnym:

- koszar skarbowych,
- innych do dyspozycji będących budynków państwowych po komisyjnym uznaniu, że są zdatne,

e) koszar lub koszar dorywczych dostarczonych przez kraje, powiaty, gminę lub osoby prywatne.

Z przyzwoleniem Ministra skarbu może Państwo w wypadkach szczególnej potrzeby podjąć się dostarczenia nowych ubikacji kwaterunkowych za wynagrodzeniem w niniejszej ustawie przewidzianem.

Koszarami są budynki przeznaczone wyłącznie na cele kwaterunku. Są one koszarami 1 lub 2 kategorii.

Za koszary 1. kategorii uważać należy taki budynek, który umyślnie w tym celu został zbudowany, a odpowiada pod względem pomieszczałości i innych właściwości wymogom, które będą ustalone za pomocą rozporządzenia.

Za koszary 2. kategorii uważać należy taki budynek, który odpowiada pod względem pomieszczałości całkowicie koszarom 1. kategorii, zaś pod względem innych właściwości tylko mniejszym wymogom, które będą ustanowione drogą rozporządzenia.

Koszary dorywcze zaś są takimi do wspólnego kwaterunku użyć się dającymi lokalnościami, które znajdują się w budynkach nie przeznaczonych wyłącznie do kwaterowania, tudzież te, które pod względem pomieszczałości albo właściwości lokalów nie odpowiadają całkowicie wymogom, żadanym od koszar.

Rozstrzygnięcie, czy koszary 1 lub 2 kategorie albo też koszary dorywcze mają być dostarczone, zależy od umowy między administracją wojskową a odnośnym dostarczycielem.

Postanowienia tyczące się koszar i koszar dorywczych mają także zastosowanie względem domów maroderskich i szpitali wojskowych, które, skoro znajdują się w budynkach wyłącznie na ten cel przeznaczonych i odpowiadają wszystkim innym wymogom, za równe koszarom, w innych wypadkach za koszary dorywcze uważać należy.

Czy budynek ma być uważany za koszary 1 lub 2 kategorie albo za koszary dorywcze, o tem orzekać będą interesowani Ministrowie w porozumieniu między sobą, na podstawie wywodu komisy miejszanej.

Kwaterunek rozdzielny tylko wtedy zarządzony być może, gdy wspólny jest niemożelny.

§. 6.

Gdyby żądano całkowitego zwinięcia koszar lub koszar dorywczych (skarbowych lub nieskarbowych) z powodu istotnych wad pod względem budowniczym lub higienicznym, natęczas o potrzebie całkowitego zwinięcia orzekać będzie, po zasięgnięciu opinii komisy miejszanej, Minister obrony krajowej po zniesieniu się z Ministrem skarbu, a mianowicie

co do koszar lub koszar stałego wojska (marynarki wojennej) w porozumieniu z wspólnym Ministrem wojny.

Zaspokojenia potrzeby kwaterunkowej, jaka z tego wyniknie, domagać się można na podstawie niniejszej ustawy.

Zwinięcie nieskarbowych w §. 5 pod c) określonych koszar lub koszar dorywczych, dla użycia ich do innego celu, nie na kwatery wojskowe (§. 7), lub w celu ich sprzedaży, nastąpić może dopiero wtedy, gdy dostarczyciel koszar lub koszar dorywczych zwinąć się mających dostarczyć innych koszar lub koszar dorywczych o równej pomieszczałości, — wyjątkszy, że odnośnie koszary lub koszary dorywcze stały się, z powodu zmian w trwałej pokojowej dyslokacji wojska, zbędne do celów kwaterunku.

Także użycie skarbowych budynków ubikacyjnych do innego celu, nie na kwatery wojskowe (§. 7), albo sprzedaż tychże nie są dopuszczalne, chyba za dostarczeniem ekwiwalentu równej wartości — wyjątkszy, że budynek stał się z powodu zmian w trwałej pokojowej dyslokacji wojska — zbędny do celów kwaterunku.

W stosunkach przemijających, które wynikną mogą z przypadków powyżej określonych, wydać można prowizoryczne zarządzenia, nawet przez zawarcie odpowiednich kontraktów, zawsze wszakże tylko na krótki okres czasu.

§. 30.

Wynagrodzenie za kwatery wojskowych pobierających gażę, tudzież za inne potrzebne pomieszczenia, z wyjątkiem lokalów do pomieszczenia wojskowych bez stopnia oficerskiego, jakoteż za urządzenie płacić będzie administracja wojskowa (§. 19) podług ustanowionych klas czynszów za kwatery.

Zaliczenie gmin do tych klas czynszów i ustanowienie należycieli w każdej z tych klas postanowią Minister obrony krajowej w porozumieniu z Ministrem skarbu i wspólnym Ministrem wojny od 10 do 10 lat, na podstawie średnich czynszów za używanie lokalów, względnie za najem urządzenia, wypośrodkowanych na podstawie z przecięcia z lat pięciu bezpośrednio poprzedzających.

Obliczając średnie czynsze, należy brać w rachunek publiczne dodatki czynszowe (dodatek czynszowy, szkolny itp.) według stosunku metrowego. Przepisy urządzające te obliczenia wydane będą drogą rozporządzenia.

Moc obowiązującą taryfy czynszów, obecnie na czas od 1. stycznia 1891 do końca grudnia 1895 ustanowionej, przedłuża się po koniec roku 1900.

Gdyby wszakże w ciągu dziesięcioletniego okresu taryfowego znaczniejsza część wojskowych pobierających gażę w tej samej gminie stacjonowanych, domagała się od gminy na podstawie §. 25, ustępu 2 niniejszej ustawy, rzeczywistego dostarczenia im mieszkań, zaś czynsze przez gminę za większą część tych mieszkań rzeczywiście płacone były wyższe, aniżeli średnia między gminie się należącą tem taryfowem wynagrodzeniem a wynagrodzeniem przypadającym w najbliższej wyższej klasie czynszów, natenczas odnośna gmina po upływie pierwszych pięciu lat okresu taryfowego domagać się może nowej klasyfikacyi pod warunkiem, że zaliczoną była do niższej, nie pierwszej klasy taryfy czynszów.

Ponowne zaliczenie takiej gminy do jednej z klas obowiązującej taryfy czynszowej i na pięcioletnią resztę okresu taryfowego, uskuteczniać się będzie w takim razie na podstawie, stosownie do postanowień ustępu 2 i 3 niniejszego paragrafu przeprowadzić się mającego, zbadania czynszów miejscowości w zwyczaju będących.

Przeciwne ponowne zaliczenie gminy do innej klasy taryfy zarządzie można po upływie pierwszego pięciolecia okresu taryfowego, jeżeli czynsze za najem tak się obniżą, że orzec można istnienie warunków, pod jakimi gminę do niższej klasy czynszów zaliczyć można.

Nowe miejsca, stałe garnizonu otrzymujące, zaliczyć należy, jeżeli chodzi o dostarczenie wspólnych kwatery (§. 5), na podstawie zwyczajowi miejscowości odpowiadających czynszów zbadanych w czasie odnośnej umowy, do jednej z klas czynszowych. Wynikające z tego normy taryfowe obowiązują aż do najbliższej ogólnej regulacji czynszów, względnie aż do upływu pierwszych pięciu lat okresu taryfowego, także co do mieszkań gażystów i przynależności dostarczonych poza obrębem koszar (koszar dorywczych). Jeżeli w nowych miejscowościach garnizonowych chodzi tylko o kwaterunek rozdzielny, natenczas, aż do upływu wspomnianych okresów, służby mają za miarę zaliczenia do jednej z klas czynszowych, czynsze najmu zwyczajowi miejscowości odpowiadające, które oznaczyć należy zaraz po wejściu oddziału.

Szczególne gminy mogą wyjątkowo, stosownie do zasad w tym paragrafe wypowiedzianych, także i dla okresu od 1. stycznia 1896 do końca roku 1900 otrzymać nową klasyfikację, jeżeli prośby o to wniosą jeszcze w ciągu roku 1895.

§. 31.

Za pomieszczenie podoficerów i innych żołnierzy bez stopnia, tudzież koni, płacić będzie administracja wojskowa dienne wynagrodzenia, ustalone w następujących kwotach:

I. Za pomieszczenie jednego żołnierza:

1. w koszarach 1 kategorii:

a) za lokal	3·5 c.
b) „ sprzęt „	0·2 „
c) „ paliwo i światło „	1·3 „
d) „ łoż „	1·0 „
	razem . 6·0 c.

2. w koszarach 2 kategorii:

a) za lokal	2·1 c.
b) „ sprzęt „	0·2 „
c) „ paliwo i światło „	1·3 „
d) „ łoż „	1·0 „
	razem . 4·6 c.

3. w koszarach dorywczych:

a) za lokal	1·0 c.
b) „ sprzęt „	0·2 „
c) „ paliwo i światło „	1·3 „
d) „ łoż „	1·0 „
	razem . 3·5 „

4. na kwaterach rozdzielnych . 1·5 c.

w wypadkach niedostarczania pałiva i naczyń do gotowania (§. 26) 1·0 c

II. Za pomieszczenie jednego konia:

1. w koszarach 1 kategorii:

a) za stajnię	3·0 c.
b) „ sprzęt „	0·4 „
c) „ oświetlenie „	0·3 „
	razem . 3·7 c.

2. w koszarach 2 kategorii:

a) za stajnię	1·8 c.
b) „ sprzęt „	0·4 „
c) „ oświetlenie „	0·3 „
	razem . 2·5 c.

3. w koszarach dorywczych:

a) za stajnię	1·5 c.
b) „ sprzęt „	0·4 „
c) „ oświetlenie „	0·3 „
	razem . 2·2 c.

4. na kwaterach rozdzielnych . 1·5 c.

Mierzwy dostarcza administracja wojskowa tak wtedy, gdy kwaterunek jest wspólny, jak i gdy jest rozdzielny.

Gdy kwaterunek jest wspólny, nawóz zostaje własnością administracji wojskowej, gdy rozdzielny, zostawia się go dostarczycielowi stajni.

Już nabycie prawa do powyżej za koszary i koszary dorywcze ustanowionych kwot wynagrodzenia utrzymuje się na czas używania odnośnych budynków w mocy, także i w tym razie, gdyby co do koszar lub koszar dorywczych w skutek niniejszej ustawy lub w przyszłości stawiano większe wymagania.

W koszarach 2 kategorii i w koszarach dorywczych płacić się będzie za przynależność tudzież za mieszkania gażystów i podoficerów, stosownie do jakości i na podstawie wniosków powołać się mających komisyj mieszkańców, dwie trzecie lub trzy czwarte czynszów taryfie odpowiadających, o czem rozstrzygać będzie instancja ministerialna.

Gdyby obok koszar 2 kategorii wybudowano wyjątkowo pawilon oficerski na podstawie postanowień o koszarach 1 kategorii, płacić się będzie za tenże wynagrodzenie na podstawie całkowitych czynszów taryfie odpowiadających.

Należytości za lokale, wedle taryfy wynagradzane, przyznane w czasie dostarczenia koszar lub koszar dorywczych pozostają bez zmiany w mocy przez cały czas trwania gwarancyi załogi, tudzież także na czas dalszego używania koszar (koszar dorywczych).

Należytości za koszary dotyczące już dostarczone, które obowiązywały, gdy ustawa niniejsza nabylała mocy prawnej, pozostają na czas zagwarantowanego trwania załogi bez zmiany w mocy, jeżeli ogólna kwota tych należytości jest co najmniej równa wynagrodzeniu ustanowionemu w czasie dostarczenia odnośnych koszar. To samo odnosi się także do koszar dorywczych, dotycząc już dostarczonych na czas ich używania. Gdyby wszakże obecne wynagrodzenie było mniejsze od wynagrodzenia, które w czasie dostarczenia koszar, względnie koszar dorywczych, stosownie do taryfy było ustanowione i w ówczesnym okresie taryfowym za nie istotnie płacone, natenczas dostawca ma prawo domagania się, by mu za całą resztę zagwarantowanego trwania załogi — co do koszar dorywczych za czas ich używania — licząc od dnia, w którym ustawa niniejsza nabędzie mocy prawnej, płacono pierwotnie przyznane wynagrodzenie. Po upływie zagwarantowanego czasu załogi płacone będzie za koszary dostarczone przed czasem, zanim ustawa niniejsza nabylała mocy prawnej, wynagrodzenie po- dług tej klasy ówczas obowiązującej taryfy czynszów, do której będzie zaliczona odnośna gmina, wyjąwszy, że da się uzyskać dla zarządu wojskowego korzystniejsza umowa.

§. 33.

Co się tyczy koszar i koszar dorywczych po zaprowadzeniu ustawy niniejszej nowo dostarczonych, daną być może gwarancja załogi na przeciąg najdłuższy 25 lat. W czasie trwania gwarancyi za-

łogi poręcza się dostarczycielowi, licząc od dnia, w którym odnośne budynki oddane będą administracyi wojskowej, nieprzerwane pobieranie należytości za pomieszczenie, bez względu na przerwy lub cofnięcie załogi w taki sposób, że — o ile z dostarczycielem nie będzie można zawrzeć umowy korzystniejszej dla administracyi wojskowej — w ciągu czasu niedostającego do zagwarantowanej załogi, płacone będzie ciągle za próżny lokal wynagrodzenie przypadające podług §. 31, względnie podług taryfy.

W przypadku takim służy jednak administracyi wojskowej prawo używania budynku, którego niepotrzebuje na pomieszczenie wojska, przez czas, za który płaci wynagrodzenie, do innych celów wojskowych, lub podnajmowania go do innych celów.

Jeżeli budynek dostarczony pod gwarancję załogi w skutek nadzwyczajnego wypadku, np. wojny lub klęski żywiołowej, stanie się, według zdania wysłać się mającej komisyj mieszkańej i decyzyj właściwych Władz, całkowicie albo w części trwale niezdany do użytku, odpaść ma odpowiednia kwota wynagrodzenia. Odnosi się to także do przypadku, gdyby zaniedbywano utrzymywania w dobrym stanie dostarczonego budynku mieszkalnego tak dalece, że tenże uznany zostanie za całkowicie lub częściowo niezdany do użytku.

Za koszary używane już przed zaprowadzeniem niniejszej ustawy, tudzież za koszary nowo dostarczone w czasie obowiązywania tej ustawy i za koszary dorywcze dostarczone pod gwarancję trwania załogi, płacone będzie po upływie czasu zagwarantowanego, jeżeli załoga została czasowo lub całkowicie wycofana, wynagrodzenie w wymiarze przypadającym za próżny lokal nadal jeszcze przez trzy miesiące.

Za koszary dorywcze dostarczone bez gwarancji trwania załogi płacone będzie po cofnięciu załogi wynagrodzenie przypadające podług §. 31go jeszcze tylko przez miesiąc, a względnie wynagrodzenie odpowiadające taryfie aż do upływu okresu najmu przepisanego w §. 28.

Również w dwóch ostatnich przypadkach zatrzyma się administracyi wojskowej prawo użytkowania.

§. 34.

Dostarczyciel koszar lub koszar dorywczych winien przy wnoszeniu swej oferty, względnie opracowaniu programu budowy podać, czy zamierza zacząć koszary, względnie koszary dorywcze w potrzebne sprzęty, i czy chce się podjąć utrzymywania tychże w dobrym stanie, czyszczenia i uzupełniania, tudzież dostawy przyborów do gotowania, opalania i oświetlania, lub nie.

W ostatnim wypadku obejmuje to administracyi wojskowa.

§. 52.

Za pomieszczenie w barakach, tylko na czas peryodycznych ćwiczeń wojennych i koncentracji wojska, płacić się będzie wynagrodzenie w kwotach ustanowionych w §. 31 pod I 3 i II 3.

Kwoty tego wynagrodzenia obliczane będą podług ilości głów i podług ilości dni kwarterunku (§. 46).

§. 55.

Place do egzercyrki, strzelnice początkowe, dalej place do gimnastyki, jazdy konnej, ćwiczeń, miejsca do kąpania się i na pławienie koni, potrzebne przy kwarterunku stałym i chwilowym stanowią przynależności do pomieszczeń w myśl §. 7 : 2.

Jeżeli w gminie, w której garnizon się znajduje, niema gruntów zdątnych do takiego wyłącznego celu i miejsc do kąpania się, albo jeżeli bez uszczerbku dla interesów wojskowych, nabycie tychże po za obrębie gminy garnizonowej okazuje się wskazaniem ze względów ekonomicznych lub finansowych, wyszukać należy i dostarczyć takich miejsc w sąsiednich gminach.

Drogi do rzeczych miejsc, wyłącznie na użytko wojska potrzebne, urządzone być mają kosztem administracji wojskowej.

Nabycie prawa własności, względnie użytkowania na rzecz administracji wojskowej nastąpić ma drogą dobrowolnej ugody, a jeżeli taka nie przyjdzie do skutku, drogą wywłaszczenia (§. 365 k. c.).

Wymiary i inne wymogi placów do egzercyrki, strzelania, gimnastyki, jazdy konnej i ćwiczeń ustanowione będą w miarę potrzeby, w tym względzie od czasu do czasu się okazującej, drogą rozporządzenia w porozumieniu się z wspólnym Ministrem wojny.

§. 56.

O ile dla ćwiczeń wojskowych (licząc tu także ćwiczenia w strzelaniu) place w myśl §. 55 dostarczone, będą niewystarczające, zastrzega się administracji wojskowej prawo używania bez przeszkode innych gruntów do tego potrzebnych.

Atoli używając ich, oszczędzać należy jak najbardziej uprawę, przeto ustanawiając czas na przedsiębranie ćwiczeń wojskowych w terenie, a w szczególności na koncentrację w celu większych ćwiczeń

taktycznych i ćwiczeń w bronie dla rezerwy i ochrony krajowej, brać należy względ według możliwości na to, aby w gospodarstwie rolnem i leśnym nie spowodować przerw.

O zarządzeniu ćwiczeń tego rodzaju uwidomić należy ile możliwości wprzód gminy interesowane.

Szkoda i ubytek korzyści spowodowane przez takie ćwiczenia, będą całkowicie wynagradzane ze strony administracyjnej wojskowej. Wynagrodzenie takie wypłacać będą organa wojskowe w miarę możliwości natychmiast na miejscu.

Jeżeli odszkodowanie takim sposobem nie nastąpiło, komisja mieszanana, przed którą poszkodowanych zzeważać należy, pod kierownictwem Władzy politycznej i z współdziałaniem przysięgły detaksatorów obliczy szkodę i ubytek korzyści rzeczywiście spowodowane. Komisja zjeżdża się bezpośrednio po skończeniu się każdych ćwiczeń wojskowych lub koncentracji i spełnia swoje zadanie bez przerwy.

Porozumieniu się władz politycznych z administracją wojskową pozostawia się postanowienie, w jakich okresach czasu odbywać się ma zbadanie szkód w otoczeniu stałych obozów.

W wypadkach, co do których w obec komisji mieszańczej nie osiągnięto dobrowolnej ugody, rozstrzygają Władze polityczne w toku instancji (§. 20).

Odszkodowanie płacić winna administracja wojskowa w jak najkrótszym czasie.

Artykuł II.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia.

Wykonanie onejże porucza się Ministrowi obrony krajowej, który w porozumieniu z wspólnym Ministrem wojny i Ministrem skarbu wyda rozporządzenia potrzebne do wykonania niniejszej ustawy.

Lainz, dnia 25. czerwca 1895.

Franciszek Józef r. w.

Kielmansegg r. w. Welsersheimb r. w.

Böhm r. w.

